

DE LANGE SNOEK

Spiritist, Wapenhandelaar, Vuurwerkmaker.

Er is dikwijls oneindig veel, doch soms ook onbeduidend weinig nodig om tot de lokale vermaardheid te geraken. Wordt geen volksfiguur wie wil!.. Verdient de "Lange Snoek" opgenomen te worden in onze galerij volkstypes? Ik stel voor erkentelijk te wezen en hem een eervolle vermelding te gunnen... Want, ziet u, de Lange Snoek schenkt ons de gelegenheid een woordje te pennen over de "Oostendse Spiritisten", zoals men destijds de Spiritisten in onze stad noemde, Jakkes, dat is reeds een heel tijdje geleden. De oorsprong behoort zelfs niet tot onze eeuw...

I. De Spiritisten.

Het Spiritisme werd eigenlijk geboren in de Verenigde Staten van Amerika omstreeks 1850. Doch weldra waaide de nieuwe leer over naar Europa. Waar ze vooral talrijke aanhangers vond in Engeland en Frankrijk. De Franse filosoof Allan Kardec trachtte zelfs een wetenschappelijke uitleg te geven aan die bovennatuurlijke verschijnselen. Oostende kon en mocht niet achterwege blijven. Staat onze stad steeds niet aan de spits van alle dergelijke excentrieke manifestaties en gebeurtenissen? Onder de allereerste Oostendse "Spiritisten"

telde men Ko Van Glabbeke, de vader van Lange Snoek. Verder een zekere Dechaene, herbergier, Jantje Vroome enz. De eerste geheimzinnige vergaderingen hadden plaats in de breigoedwinkel van deze laatste in de St.-Paulusstraat. Edoch, de "Spirieten" werden talrijker en trotseerden wel dra de openbare opinie. Bij zover dat ze openlijk hun lokaal kozen in het koffiehuis De Graeve (Ciessen Grave), op de Torhoutsteenweg, op drie huizen van de vroegere danszaal "Mon Plaisir". Op de gevel van hun lokaal lieten ze zelfs uitdagend het schild van hun kring aanbrengen, die de "Rots" genoemd werd. Later zou de vereniging naar de Groentenmarkt verhuizen en zich vestigen in het café "Het Paraplutje" . . .

Ko Van Glabbeke was inmiddels tragisch gestorven en het was zijn zoon, die hem opvolgde als voorzitter van de "Spirieten". Dit was de eerste baken op de weg der populariteit voor Lange Snoek . . .

II. De Wapenhandelaar en Toneelspeler.

Ik weet niet welke gevoelens u bezielen als u voor het uitstalraam van een wapenwinkel staat? Voor diegenen, die het niet weten ben ik persoonlijk uitgesproken vredelievend. Geen wonder dus dat me een soort gruwel bekruipt, wanneer ik al dit onnodig schiet- en moordtuig zie liggen. Mijn simplistisch oordeel begrijpt immers het nut niet van brownings, mitraillettes enz . . . Maar wat denken van iemand die zijn brood verdient met dit "goedje" te prijzen en aan de man te brengen? Ik laat het antwoord aan u over! . . .

Welnu Ko Van Glabbeke was wapenhandelaar. Hij woonde in de Kapellestraat op de plaats waar thans de wapenhandelaar C . . . woont. Zonderlinge overeenstemming, niet? Lange Snoek volgde zijn vader op in deze handel, zoals hij hem opvolgde als voorzitter der "Spirieten".

A propos, vanwaar die naam: Lange Snoek? Alle oude Oostendenaars zullen u weten te vertellen dat "Klabbeke,

junior" tamelijk rijzig en slank was, zonder daarom opvallend groot te mogen heten. Doch hij "zag" er lang uit, terwille van een zekere lenigheid, een matbleke tint, zwart haar, waarin reeds witte pijltjes sprietten... Ziedaar voor "lange"... Wat "Snoek" betreft, niemand heeft me tot nog toe een geldige verklaring kunnen geven...

De Snoek was ook toneelspeler. Zoals ik het schrijf! Hij was inderdaad een ijverig lid van de aloude kring "Hoop in de Toekomst". Het schijnt dat alle droogleuke rollen voor hem als geknipt waren... Hetgeen hem insgelijks een geutje populariteit bezorgde. Alle baten helpen, zoals u ziet!...

Kort na vaders dood, verhuisde "Klabbeke", zoals men de Lange Snoek wel meer noemde, naar de Weststraat. Misschien herinneren zich enkelen nog de wapenhandel, op twee huizen van de hoek, waar thans een rode brievenbus staat?

III. De Vuurwerkmaker.

Het Oostendse volk houdt van vuurwerk. En er is altijd veel "vierwerk" geweest in onze stad. Het is een feit dat een vuurwerk beter hier tot zijn rechten komt dan elders. Dat is geen chauvinisme van mijnentwege! Een vuurwerk wordt immers afgeschoten op het strand bij ons. Vóór de oneindige zee! Denk eens aan de echo in dit geval of aan de weerspiegeling van het lichtspel in het water!... En kijk eens: de Snoek bestudeerde in 't geniep de pyrotechnie of kunst om vuurwerk te maken. Toen hij meende hieromtrent voldoende kennis te bezitten, bood hij zijn diensten aan de stad als vuurwerkmaker. En daar hij enkele vrienden had in de gemeenteraad, ging men op zijn voorstel in. Zijn eerste vuurwerk was eerder een bijval, dank zij de hulp en bijstand van een gespecialiseerde pyrotechniker uit Brussel, die trouwens de raketten, vuurpijlen enz... leverde. Aldus werd Glabbeke of Klabbeke onze aangestelde stadsvuurwerkmaker...

Het is verder onnodig veel inkt te verkwisten aan de tribulaties van onze vuurwerkmaker. Iedereen kent de geschiedenis en het verloop der vuurwerken ten tijde van de Snoek. De helft der vuurpijlen sisten ternauwernood vijf, zes meter hoog. Op vier "meuletjes" was er slechts één dat werkelijk goed draaide, twee andere bewogen alleen af en toe eens snokkend, terwijl het vierde koppig alle beweging weigerde. Wat de "staken" betrof was Klabbeké niet gelukkiger. Toen één van deze "palen" zijn vuurbollen reeds levendig had uitgewaaierd, begonnen twee andere pas aamborstig te reutelen en proesten. U raadt natuurlijk dat de vierde paal halsstarrig stom en onvlambaar bleef . . .

Van die tijd dagtekenen de ironisch-bewonderende uitroepen : "Oô-ôôô ! . . ."

Het duurde niet lang of dit geregeld mislukken werd spreekwoordelijk bij de Oostendenaars. Indien een onderneming mislukte of spaak liep, dan riep men spottend : "'t Is vierwerk van Klabbeké" ! Liep een vergadering, een stoet, een betoging, een vertoning op een sisser uit, dan oordeelde men olijk : "'t Is vierwerk van Klabbeké" ! Ja . . . euh . . . wanneer iemand zich, per ongeluk, onwillekeurig vergat, vergoelijkten de anderen het onschuldig misdrijf met de vrolijke uitroep : "Bah, 't is vierwerk van Klabbeké" ! . . .

Aldus veroverde Van Glabbeké onwillens voorgoed zijn strepen als volksfiguur. De lange Snoek kwam voor de rest, evenals zijn vader, aan een tragische dood ! . . .